

9.2.2022

Betänkande

om en ny strategisk EU-ram för arbetsmiljö efter 2020 (inklusive ett bättre skydd för arbetstagare mot exponering för skadliga ämnen, arbetsrelaterad stress och skador från repetitiva rörelser)
(2021/2165(INI))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Marianne Vind

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	26
INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	28
SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET	29

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om en ny strategisk EU-ram för arbetsmiljö efter 2020 (inklusive ett bättre skydd för arbetstagare mot exponering för skadliga ämnen, arbetsrelaterad stress och skador från repetitiva rörelser)
(2021/2165(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artiklarna 153 och 168 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artikel 3 i Europarådets europeiska sociala stadga,
- med beaktande av artikel 3 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner och rekommendationer på arbetsmiljöområdet,
- med beaktande av FN:s mål för hållbar utveckling för 2030, särskilt delmål 8.8 ”Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö”,
- med beaktande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som EU och alla dess medlemsstater är parter i,
- med beaktande av den senaste rapporten från FN:s mellanstatliga panel för klimatförändringar (IPCC) *AR6 Climate Change 2021: the Physical Science Basis*,
- med beaktande av WHO:s europeiska handlingsram för psykisk hälsa 2021–2025¹,
- med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling²,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 februari 2021 *Europas plan mot cancer* (COM(2021)0044),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 juni 2021 *EU:s strategiska ram för arbetsmiljö 2021–2027 – Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i ett föränderligt arbetsliv* (COM(2021)0323),

---

¹ *Draft resolution on the WHO European framework for action on mental health 2021–2025*, den sjuttioförsta regionala kommittén för Europa, den 13–15 september 2021.

² EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

- med beaktande av yttrandet av kommissionens expertpanel för effektiva sätt att investera i hälsa av den 23 juni 2021 *Supporting mental health of health workforce and other essential workers*,
- med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (*pelaren*), särskilt principerna 5–10, som Europaparlamentet, rådet och kommissionen gemensamt proklamerade den 17 november 2017,
- med beaktande av kommissionens handlingsplan av den 4 mars 2021 för den europeiska pelaren för sociala rättigheter,
- med beaktande av Europeiska rådets Portoförklaring av den 8 maj 2021,
- med beaktande av rådets slutsatser från oktober 2019 om välfärdsekonomin, som understryker den stora vikten av att främja psykisk hälsa på arbetsplatsen,
- med beaktande av yttrandet av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 20 oktober 2021 *Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen – EU:s strategiska ram (2021–2027)*,
- med beaktande av EU:s handlingsram för psykisk hälsa och välbefinnande, som antogs vid slutkonferensen om den gemensamma insatsen för psykisk hälsa och välbefinnande den 21–22 januari 2016³,
- med beaktande av EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030,
- med beaktande av den första gemensamma rapporten om genomförandet av de europeiska arbetsmarknadsparternas ramavtal om digitalisering (2021),
- med beaktande av Europeiska arbetsmiljöbyråns (EU-Osha) riktlinjer av den 24 april 2020 *Covid-19: Tillbaka till arbetet – Anpassa arbetsplatsen och skydda arbetstagarna*,
- med beaktande av EU-Oshas rapport av den 22 oktober 2021 *Distansarbete och hälsorisker i samband med covid-19-pandemin: exempel från arbetslivet och politiska konsekvenser*,
- med beaktande av sin resolution av den 11 september 2018 om olika sätt att återintegrera arbetstagare efter skada eller sjukdom i sysselsättning av hög kvalitet⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2020 om europeiskt skydd av gränsöverskridande arbetare och säsongarbetare i samband med covid-19-krisen⁵,

³ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/guides_for_applicants/h2020-SC1-BHC-22-2019-framework-for-action_en.pdf

⁴ EUT C 433, 23.12.2019, s. 9.

⁵ EUT C 362, 8.9.2021, s. 82.

- med beaktande av sin resolution av den 17 december 2020 om ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 21 januari 2021 med rekommendationer till kommissionen om rätten att inte vara uppkopplad⁷,
- med beaktande av sin resolution av den 16 september 2021 om rättvisa arbetsvillkor, rättigheter och socialt skydd för plattformarbetare i samband med nya anställningsformer kopplade till den digitala utvecklingen⁸,
- med beaktande av sin resolution av den 20 oktober 2021 med rekommendationer till kommissionen om skyddet av arbetstagare mot asbest⁹,
- med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A9-0023/2022), och av följande skäl:
  - A. En hög hälsoskyddsnivå för människor måste garanteras i utformningen och genomförandet av unionens samtliga strategier och verksamheter.
  - B. Enligt WHO:s stadga är hälsa ”ett tillstånd av fullständigt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande och inte bara frånvaro av sjukdom och svaghet”¹⁰.
  - C. Enligt WHO är psykisk hälsa ett tillstånd av välbefinnande, i vilket en person använder sina färdigheter, klarar av de normala påfrestningarna i livet, kan arbeta produktivt och kan tillföra något till samhället omkring sig¹¹.
  - D. Det inträffade mer än 3 300 dödsolyckor och 3,1 miljoner olyckor utan dödlig utgång i EU-27 under 2018. Mer än 200 000 arbetstagare dör varje år på grund av arbetsrelaterade sjukdomar¹². Dessa uppgifter inkluderar inte alla olyckor som orsakats av odeklarerat arbete, vilket gör det rimligt att anta att de egentliga siffrorna är betydligt högre än de som återfinns i den officiella statistiken¹³. Enligt Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound) var 20 % av arbetstillfällena i Europa under 2017 av ”låg kvalitet” och utsatte arbetstagarnas fysiska eller psykiska hälsa för en ökad risk. Dessutom har 14 % av arbetstagarna exponerats för en hög grad av psykosociala risker¹⁴. Vidare anser 23 % av de europeiska arbetstagarna att deras arbete utsätter dem för säkerhets- eller hälsorisker. I den europeiska undersökningen om arbetsvillkor (EWCS) 2015 konstaterades att 21 % av arbetstillfällena i Europa var

⁶ EUT C 445, 29.10.2021, s. 75.

⁷ EUT C 456, 10.11.2021, s. 161.

⁸ Antagna texter, P9_TA(2021)0385.

⁹ Antagna texter P9_TA(2021)0427.

¹⁰ <https://www.who.int/about/governance/constitution>

¹¹ WHO:s faktablad ”Mental health: strengthening our response”, mars 2018, <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

¹² Europeiska kommissionens pressmeddelande om hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i ett föränderligt arbetsliv, 28 juni 2021, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_21_3170

¹³ Eurostat, statistik över arbetsplatsolyckor, november 2020.

¹⁴ Eurofound, *Sjätte europeiska undersökningen om arbetsvillkor – översiktsrapport* (uppdatering 2017), Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2017.

”högpresterande arbeten”¹⁵. Fältarbetet inom ramen för EWCS lades på is 2020 på grund av covid-19-pandemins utbrott, men återupptogs i juli 2021 med sikte på att offentliggöras i slutet av 2022.

- E. Risken för arbetsrelaterade skador är mer än tre gånger högre för arbetstagare som har arbetat inom sitt arbete i mindre än fyra veckor än för dem som har arbetat i sitt arbete i mer än ett år¹⁶.
- F. De nedåtgående trenderna i antalet arbetsplatsrelaterade olyckor och dödsfall ser inte likadana ut i alla länder.
- G. Europas plan mot cancer syftar till att minska cancerbördan för patienterna, deras familjer och hälso- och sjukvårdssystemen. Cancer är den främsta arbetsrelaterade dödsorsaken och ligger bakom 52 % av alla arbetsrelaterade dödsfall i EU. Cancerframkallande ämnen bidrar till uppskattningsvis 100 000 arbetsrelaterade cancerdödsfall varje år¹⁷. Mellan 50 och 70 ämnen eller grupper av ämnen har av olika byråer, berörda parter och WHO identifierats i prioriteringsförteckningar för carcinogener, mutagena ämnen och reproduktionstoxiska ämnen på arbetsplatser, för vilka det krävs bindande gränsvärden. Arbetstagare kan exponeras för en kombination av ämnen på arbetsplatsen, som kan leda till ökade hälsorisker, orsaka skada på fortplantningssystemen, inklusive leda till nedsatt fertilitet eller infertilitet och inverka negativt på fosterutvecklingen och amningen.
- H. Exponeringen för asbest kräver cirka 88 000 dödsoffer varje år i Europa och orsakar 55–75 % av de arbetsrelaterade fallen av lungcancer samt cirka 45 % av de totala fallen av lungcancer, då asbest är den främsta orsaken till denna cancerform¹⁸. Dödligheten till följd av sådan exponering förväntas fortsätta att öka till slutet av 2020-talet och in i 2030-talet¹⁹. Trots att asbest har varit förbjudet i EU sedan 2005 förekommer det fortfarande ofta i många administrativa byggnader, skolor, bostäder, infrastruktur, kollektivtrafikinrättningar och vattenledningsnät. 80 % av de cancerfall som erkänns i medlemsstaterna som arbetsrelaterade har samband med asbest.
- I. Faktorer såsom strålning, stress, arbetsorganisation och arbetsvillkor har alla en koppling till arbetsrelaterad cancer. Antal fall av hudcancer, en av de vanligaste arbetsrelaterade sjukdomarna, ökar till följd av ett antal olika faktorer, däribland klimatförändringarna. Samtidigt är det endast en mycket liten del av de arbetsrelaterade hudcancerfallen som erkänns som arbetsjukdom. Utomhusarbetare, särskilt de som arbetar inom jordbruk, skogsbruk, byggsektorn och turism, löper stor risk att utveckla icke-melanom hudcancer på grund av de förhöjda exponeringsnivåerna för UV-strålning. Arbetstagare inom hälso- och sjukvårdssektorn och akutsektorn, som spelar en grundläggande roll i krisberedskap och krisinsatser, såsom brandmän och

---

¹⁵ Mönster i arbets kvalitet tyder på att bilden är mer nyanserad än en enkel polarisering mellan jobb av hög och låg kvalitet. I analysen delas arbetstagarna in i fem arbets kvalitetsprofiler: ”högpresterande” (21 % av arbetstagarna), ”välfungerande” (25 %), ”aktiva kroppsarbetare” (21 %), ”pressade” (13 %) och ”låg kvalitet” (20 %). Mönstret för arbets kvalitetspoängen mellan profilerna är olika, vilket förstärker premissen att arbets kvaliteten består av olika dimensioner.

¹⁶ <https://www.safetyandhealthmagazine.com/articles/14053-new-workers-higher-risk>

¹⁷ EU-Osha, *Internationell jämförelse av kostnaderna för arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar*, 2017.

¹⁸ Takala, J., arbetsdokument *Eliminating occupational cancer in Europe and globally*, 2015, s. 6.

¹⁹ ”Global Asbestos Disaster”, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2018.

sjuksköterskor, utsätts också för liknande exponering och ytterligare stress på grund av en ökad arbetsbörda som kan öka psykosociala risker. Det finns ännu inte någon gemensam europeisk strategi för att förebygga exponering för UV-strålning²⁰. Det saknas för närvarande tillförlitliga och jämförbara uppgifter på EU-nivå om exponering för riskfaktorer för cancer på arbetsplatsen²¹. Omkring 2 % av EU:s cancerbörda kan tillskrivas joniserande strålning, och inomhusexponering för radon och dess nedbrytningsprodukter är den näst största orsaken till lungcancer i Europa^{22,23}.

- J. Klimatförändringarna har redan haft och kommer att fortsätta att ha skadliga effekter på människors hälsa, säkerhet på arbetet och arbetsvillkor. Enligt den senaste IPCC-rapporten kommer arbetsvillkoren i allt högre grad att påverkas av betydande förändringar i vädermönstren, såsom värmeböljor och kraftig nederbörd. Parlamentet betonar att en ökad exponering för höga temperaturer på arbetsplatsen förvärrar risken för värmeslag, uttorkning, utmattning, koncentrationssvårigheter och komplikationer till följd av kroniska sjukdomar. Parlamentet betonar att arbetsrelaterade sjukdomar som är knutna till biologisk agens också påverkas av klimatförändringarna, eftersom ökande temperaturer exempelvis kan påverka den geografiska spridningen av vektorerna för biologisk agens (fästingar, myggor) och därigenom underlättar spridningen av sjukdomar som är nya i en region. Det är nödvändigt att anpassa arbetsmetoderna för att ta hänsyn till effekterna av klimatförändringarna²⁴.
- K. En god psykosocial arbetsmiljö förbättrar arbetstagarnas psykiska och fysiska välbefinnande. Psykosociala risker kan uppstå på grund av dålig utformning, organisation och ledning av arbetet, samt en dålig social kontext i arbetet, och kan få negativa psykologiska, fysiska och sociala följder såsom stress, utbrändhet eller depression, som tillhör den näst största gruppen av egenrapporterade arbetsrelaterade hälsoproblem²⁵. Arbetsrelaterad stress kan kraftigt öka risken för att utlösa eller förvärra muskel- och skelettsjukdomar, hjärtsjukdomar, autoimmuna sjukdomar eller reumatiska sjukdomar/kronisk inflammation²⁶. Enligt Eurofound och EU-Osha utsätts 25 % av arbetstagarna i Europa för omfattande arbetsrelaterad stress. Bland arbetstagarna i EU anser 51 % att stress är vanligt förekommande på arbetsplatsen, och nästan 80 % av cheferna är bekymrade över arbetsrelaterad stress²⁷, vilket visar att psykosociala risker är ett bekymmer för en majoritet av företagen²⁸. Mer än hälften av alla förlorade arbetsdagar i EU orsakas av arbetsrelaterad stress²⁹. Det finns betydande skillnader mellan de olika medlemsstaternas strategier och lagstiftning om psykosociala risker.

²⁰ <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/infographic/the-economic-impact-of-non-melanoma-skin-cancer-on-the-society-and-the-welfare-system/>

²¹ EU-Osha, arbetstagarundersökning om exponering för cancerriskfaktorer, 20 maj 2020.

²² WHO:s faktablad "Radon and health", 2 februari 2021. <https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/radon-and-health>

²³ Europaparlamentet, GD IPOL, *Strengthening Europe in the fight against cancer – Going further, faster*, juli 2020. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU\(2020\)642388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU(2020)642388_EN.pdf)

²⁴ IPCC, den sjätte utvärderingsrapporten, regionalt faktablad – Europa.

https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/factsheets/IPCC_AR6_WGI_Regional_Fact_Sheet_Europe.pdf

²⁵ Eurostat, egenrapporterade arbetsrelaterade hälsoproblem och riskfaktorer – nyckelstatistik, september 2021.

²⁶ EU-Osha, *Belastningsbesvär: samband med psykosociala riskfaktorer i arbetet*, 2021.

²⁷ Eurofound och EU-Osha, *Psychosocial risks in Europe: Prevalence and strategies for prevention*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2014.

²⁸ EU-Osha, *Psykosociala risker och stress på arbetsplatsen*, <https://osha.europa.eu/sv/themes/psychosocial-risks-and-stress>

²⁹ EU-Osha, *OSH figures: stress at work - facts and figures*, 2009.

Den europeiska befolkningens psykiska hälsa och välbefinnande kan påverkas positivt genom att man uppmärksammar strategier som genomförs på arbetsplatsen.

Förebyggande av psykiska hälsoproblem och främjande av psykisk hälsa skulle också bidra till att minska tillhörande hälsoriskbeteenden såsom konsumtion av alkohol, narkotika och tobak, fysisk inaktivitet och dålig kost. Bättre nivåer av psykologiskt och fysiskt välbefinnande är direkt förknippade med bättre prestationer på arbetsplatsen.

- L. Arbetsplatser kan spela en viktig roll för folkhälsan, baserat på deras logistiska resurser, genom att främja sunda livsstilar, uppmuntra utövandet av idrott och fysisk aktivitet och främja hälsa brett inom alla aspekter bland arbetstagarna.
- M. Hälsolitteracitet spelar en grundläggande roll när det gäller att förbereda för och motverka effekterna av hälsorelaterade hot och bidra till en bättre förståelse hos befolkningen för de motåtgärder som vidtas och den riskbedömning som görs för olika hot mot hälsan.
- N. Covid-19-pandemin har tydliggjort behovet av att trygga arbetstagarnas säkerhet och skydd, inbegripet deras psykiska hälsa. Den har framhävt vikten av att investera i folkhälsa. Covid-19-pandemin har lett till en snabb ökning av distansarbete, där nästan hälften av alla anställda i EU har arbetat åtminstone en del av sin arbetstid hemifrån³⁰ under nedstängningar, samtidigt som de har tagit ett ökat omsorgsansvar. Distansarbete har visat sig ha stor inverkan på arbetstidens förläggning på grund av den ökade flexibiliteten och arbetstagarnas ständiga tillgänglighet³¹, vilket ofta resulterar i en konflikt mellan arbete och privatliv. Distansarbete förväntas förbli vanligare än före covid-19-krisen eller till och med öka ytterligare³². Distansarbete har fungerat som buffert under krisen och bevarat arbeten som annars skulle ha kunnat försvinna³³. Distansarbete ger också arbetstagarna frihet att anpassa sina arbetstider och scheman för att tillgodose sina egna privata behov och familjens behov³⁴. Det finns studier som tyder på att uppfattningarna om distansarbete har förbättrats avsevärt sedan pandemins början, vilket i sin tur tolkats som en generaliserad preferens för hybridarbete³⁵.
- O. För personer som regelbundet arbetar hemifrån är sannolikheten att de arbetar mer än 48 timmar per vecka mer än dubbelt så stor, och de riskerar att få mindre vila än 11 timmar mellan arbetsdagar. Nästan 30 % av distansarbetare rapporterar att de arbetar på sin fritid varje dag eller flera dagar i veckan, jämfört med under 5 % av de arbetstagare som arbetar på kontoret, och distansarbetare är mer benägna att arbeta oregelbundna tider. Psykosociala risker är de vanligast förekommande hälsorisker som är förknippade med distansarbete³⁶. En högre förekomst av distansarbete har också lett

---

³⁰ Eurofound, *Living, working and COVID-19*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2020.

³¹ Eurofound och Internationella arbetsbyrån, *Working anytime, anywhere: The effects on the world of work*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, och ILO, Genève, 2017.

³² Europeiska fackföreningsinstitutet, *Teleworking in the aftermath of the Covid-19 pandemic: enabling conditions for a successful transition*, 2021.

³³ Eurofound och Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum, *Vad var det som hände? Covid-19-relaterade nedstängningar och förändringar på arbetsmarknaden*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021.

³⁴ Eurofound, *Telework and ICT-based mobile work: Flexible working in the digital age*, New forms of employment-serien, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2020.

³⁵ Microsoft Work Trend Index, *The next great disruption is hybrid work – are we ready?*, 2021.

³⁶ EU-Osha, *Distansarbete och hälsorisker i samband med covid-19-pandemin: exempel från arbetslivet och*

till en ökad förekomst av fysiska problem såsom muskel- och skelettsjukdomar i samband med stillasittande, dåliga ergonomiska förhållanden, långa arbetstider och arbetsrelaterad stress.

- P. En föränderlig arbetsmarknad kan ha potentiella effekter på arbetsmiljön och arbetsvillkoren genom demografiska förändringar, införandet av ny teknik såsom nanoteknik och artificiell intelligens samt generationer av befintliga verktyg eller maskiner, förekomsten av nya ämnen och kemiska produkter och nya typer av arbeten. Allt fler arbetstagare övergår till plattformarbete, icke-traditionellt arbete eller atypiska anställningsformer.
- Q. Covid-19-krisen har blottlagt utsattheten bland atypiska arbetstagare, bland annat de som arbetar via digitala arbetsplattformar och egenföretagare. Andelen arbete via digitala plattformar på arbetsmarknaden kommer högst sannolikt att fortsätta att öka. Egenföretagare omfattas inte av den strategiska ramen för arbetsmiljö eftersom de inte omfattas av EU:s arbetsmiljölagstiftning. Plattformarbetare kan vara föremål för ökade hälso- och säkerhetsrelaterade risker som inte är begränsade till den fysiska hälsan, utan också kan påverka den psykosociala hälsan med oförutsebara arbetstider, arbetsintensitet, konkurrensmiljöer, informationsöverbelastning och isolering. Algoritmisk verksamhetsledning medför nya utmaningar för arbetets framtid, som kan generera alltför stor press på hastighet och effektivitet för arbetstagarna. Denna typ av ledning kan äventyra vägsäkerheten för plattformarbetare inom transport- och leveranssektorn, särskilt cyklister som oskyddade trafikanter, och äventyra andra trafikanters säkerhet. Kvinnliga plattformarbetare, särskilt kvinnliga förare och kvinnor som tillhandahåller städ- och omsorgstjänster i privata bostäder, kan löpa förhöjd risk att utsättas för sexuella trakasserier och sexuellt våld samt kan avstå från att anmäla sådana händelser på grund av att det saknas rapporteringsverktyg eller kontakt med en mänsklig chef eller av rädsla för att få dåliga omdömen och gå miste om arbete i framtiden. Sexuella trakasserier och sexuellt våld är underrapporterat inom plattformarbetet³⁷.
- R. Covid-19-pandemin har visat att arbetsplatser kan vara viktiga centrum för smittspridning. De otrygga arbets- och levnadsvillkoren för säsongarbetare i Europa, särskilt i jordbrukssektorn, var väl dokumenterade redan före covid-19-krisen³⁸. Under pandemin har oroväckande rapporter om kränkningar av gräns- och säsongarbetares rättigheter i fråga om arbets- och levnadsvillkor visat att deras situation försämrades ännu mer. Arbetstagare med kortvariga uppdrag bor ofta i gruppboenden, där det är svårt att hålla socialt avstånd, vilket ökar risken för att de ska smittas. Stora utbrott av covid-19-infektioner ägde rum i industrier såsom livsmedelsbearbetning. Otrygga anställningsformer såsom tillfälligt arbete, falskt egenföretagande eller arbete i underleverantörskedjor exkluderar regelbundet arbetstagare från tjänster och utbildning

---

politiska konsekvenser, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021.

³⁷ Internationella arbetsorganisationen, *World Employment and Social Outlook 2021, The role of digital labour Platform in Transforming the work world*. <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2021/lang-en/index.htm>

<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

³⁸ Europeiska fackliga samorganisationen, briefingmeddelande *National measures targeting seasonal workers to address labour shortages (particularly in the agricultural sector)*, 29 maj 2020.

https://www.etuc.org/sites/default/files/publication/file/2020-05/Covid-19%20Briefing%20Seasonal%20Workers%20Final_updated%2029%20May%202020.pdf

inom säkerhet och hälsa på arbetsplatsen. Europeiska arbetsmyndigheten syftar till att säkerställa rättvis arbetstagarrörlighet genom att hjälpa medlemsstaterna och kommissionen att effektivt tillämpa och kontrollera efterlevnaden av unionslagstiftningen om arbetstagarrörlighet och samordningen av de sociala trygghetssystemen inom EU, inbegripet rapportering av misstänkta oriktigheter såsom kränkningar av arbetsvillkor och hälso- och säkerhetsbestämmelser, när myndigheten får kännedom om sådana oriktigheter under sin verksamhet.

- S. Förebyggande, arbete för ökad medvetenhet, friskvård och främjande av en kultur av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen kan leda till positiva resultat i form av att hälsan bland arbetstagare förbättras samt att nya möjligheter till anställning eller ideellt arbete ges.
- T. Yrkesinspektionerna spelar en viktig roll för genomförandet av politiken för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen på regional och lokal nivå. ILO rekommenderar att det ska finnas en yrkesinspektör per 10 000 arbetstagare, för att inspektionerna ska vara effektiva och ske i tid i syfte att förhindra alla former av missbruk. Enligt forskning av EU-Osha uppger 88 % av arbetsgivarna att efterlevnaden av lagstiftningen är den främsta orsaken till att de hanterar arbetsmiljöfrågor³⁹.
- U. Covid-19-pandemin har lagt extraordinära krav på hälso- och sjukvårdspersonal. En krävande arbetsmiljö och oro för den personliga säkerheten och familjens säkerhet har fått negativa psykologiska följder. Hälso- och sjukvårdspersonal upplever höga nivåer av stress, ångest och depression jämfört med yrkespersoner inom andra sektorer⁴⁰. EU måste dra lärdom av covid-19-krisen och införa ett effektivt system för att samordna insatserna mot alla typer av framtida folkhälsorhot, inbegripet förebyggande och beredskaps- och insatsplanering på arbetet.
- V. Covid-19-pandemin har exponerat och förvärrat den befintliga bristande jämställdheten mellan könen. En majoritet av de som arbetade som samhällsviktiga arbetstagare i frontlinjen inom hälso- och sjukvårdssektorn, den sociala sektorn, utbildning och omsorg är kvinnor. Under pandemins topp mötte dessa kvinnliga arbetstagare långa arbetsdagar och rapporterade problem med att förena arbete och privatliv. Trots att de anses vara samhällsviktiga är dessa yrken fortfarande några av de mest undervärderade och underbetalda arbetena i EU. Kvinnor har varit särskilt utsatta för en hög risk till följd av covid-19-krisen och drabbas hårdare av de ekonomiska och sociala konsekvenserna av den⁴¹.
- W. Det är viktigt att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv på arbetsmiljön eftersom arbetstagare kan vara mer exponerade och mer sårbara för olika typer av ämnen eller

---

³⁹ EU-Osha, *Tredje europeiska företagsundersökningen om nya och framväxande risker (Esener 3)*, 2019. <https://www.enshpo.eu/pdfs/news01.pdf>

⁴⁰ da Silva Neto, AM m.fl., "Psychological effects caused by the COVID-19 pandemic in health professionals: A systematic review with meta-analysis", *Progress in neuro-psychopharmacology & biological psychiatry*, 10 januari 2021.

⁴¹ Europaparlamentets nyhetsgrafik, *Att förstå hur covid-19 drabbar kvinnor*, 1 mars 2021, <https://www.europarl.europa.eu/news/sv/headlines/society/20210225STO98702/att-forsta-hur-covid-19-drabbar-kvinnor-nyhetsgrafik>; Europeiska jämställdhetsinstitutet, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

risker beroende på deras kön. Jämställdhetsaspekter bör beaktas i samband med rätten att inte vara uppkopplad.

- X. Att motverka exponering för farliga ämnen och andra riskfaktorer på arbetsplatsen är särskilt relevant för att motverka ojämlikhet i hälsa, eftersom vissa kategorier av arbetstagare som är bland de mest utsatta också kan bli mer exponerade för sådana riskfaktorer. Personer med funktionsnedsättning, ungdomar och äldre är särskilt sårbara i covid-19-krisen. Det är sannolikt att de kommer att drabbas oproportionellt hårt, och de kan ha särskilda stödbehov som måste beaktas i en arbetsmiljöstrategi i insatserna mot pandemin. Personer med funktionsnedsättningar, kroniska sjukdomar eller personer som återhämtar sig från skada eller sjukdom kan begära personanpassat stöd och anpassning av arbetsplatsen om de vill delta på arbetsmarknaden. Forskning visar att dessa grupper löper hög risk att utveckla psykiska hälsoproblem. Att det inte görs nödvändiga ändringar och skälig anpassning av arbetsplatsen, inbegripet vad gäller nödutrymningsförfaranden, särskilt för arbetstagare med funktionsnedsättning, kan leda till fysiska, psykiska och psykologiska påfrestningar som kan äventyra dessa arbetstagares hälsa och säkerhet, särskilt när det ännu saknas full tillgång till arbetsrelaterade digitala verktyg för personer med funktionsnedsättning.
- Y. I FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som trädde i kraft i EU 2011, föreskrivs att ”konventionsstaterna ska vidta effektiva och ändamålsenliga åtgärder, däribland genom kamratstöd, för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att uppnå och vidmakthålla största möjliga oberoende, full fysisk, mental, social och yrkesmässig förmåga samt fullt inkluderande och deltagande i livets alla aspekter” och ”erkänner rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra. Det innefattar rätten att kunna förtjäna sitt uppehälle genom fritt valt eller antaget arbete på arbetsmarknaden och i en arbetsmiljö som är öppen, som främjar integration och är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning”.
- Z. Enligt Eurofound⁴² är EU-medborgarna ojämlika när det gäller möjligheten att återvända till arbetet under eller efter en skada eller sjukdom. Vidare rapporterar bara en av tre arbetstagare i EU vars dagliga aktiviteter är allvarligt eller något begränsade av en kronisk sjukdom att deras arbetsplats har anpassats för att ta hänsyn till deras hälsoproblem. Eurofound påpekade också att arbetstagare med låg utbildningsnivå och personer inom lågkvalificerade arbeten inte bara har större sannolikhet att ha en kronisk sjukdom och uppleva begränsningar i sina dagliga aktiviteter, utan också har lägre sannolikhet att få sin arbetsplats anpassad.
- AA. Den vetenskapliga kunskapen om exponering för olika faror har ökat markant under de senaste åren. EU:s förteckning över arbetssjukdomar bör därför uppdateras. I kommissionens rekommendation 2003/670/EG av den 19 september 2003 om den europeiska förteckningen över arbetssjukdomar⁴³ rekommenderas medlemsstaterna att så snart som möjligt införa förteckningen i nationella lagar och förordningar om arbetssjukdomar som kan ge rätt till ersättning. Medlemsstaterna bör i sina nationella

---

⁴² Eurofound, nyhetsartikel ”Just one in three workers with limiting chronic disease in adapted workplace”, 15 oktober 2019, <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/just-one-in-three-workers-with-limiting-chronic-disease-in-adapted-workplace>

⁴³ EUT L 238, 25.9.2003, s. 28.

lagar garantera att varje arbetstagare har rätt till ersättning med avseende på arbetssjukdomar om arbetstagaren lider av en sjukdom vars arbetsrelaterade ursprung och karaktär kan bevisas. Att det i dagsläget saknas harmonisering av erkännandet av arbetssjukdomar kan leda till diskriminering av vissa företag och arbetstagare i EU, vilkas länder har antingen högre eller lägre erkännande av arbetssjukdomar.

- AB. Höga arbetsmiljöstandarder, balans mellan arbete och privatliv, en åldersanpassad arbetsmiljö, lägre kvantitativa krav och flexibla arbetstider kan möjliggöra och uppmuntra äldre att frivilligt stanna kvar på arbetsmarknaden. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt behoven hos arbetstagare som har mycket fysiskt och psykiskt krävande arbeten.
- AC. Arbetsrelaterade motortrafikolyckor sker på arbetsplatsen och vid körning i samband med arbete, och involverar oftast ett företagsfordon. Arbetsrelaterade olyckor med dödlig utgång och dödsfall på vägarna rapporteras på olika sätt i medlemsstaterna, vilket gör det svårt att jämföra arbetsrelaterad olycksstatistik. Arbetsrelaterade olyckor uppskattas bidra till mellan en fjärdedel och drygt en tredjedel av alla arbetsrelaterade dödsfall. Det finns ingen standardiserad EU-definition av arbetsrelaterade dödsfall i trafiken. Flera Europaövergripande mål finns för att minska dödligheten till följd av trafikolyckor, men inget rör direkt arbetsrelaterade trafikolyckor.
- AD. Traditionella hälsorisker såsom manuell hantering av tunga laster, buller, obekväma arbetsställningar och repetitiva hand- och armrörelser är fortfarande ett hot mot många arbetstagare, vilket framhölls i Eurofound's femte undersökning om arbetsvillkor⁴⁴. Riskfaktorer för reumatiska sjukdomar och muskel- och skelettsjukdomar på arbetsplatsen är bland annat vibration, tunga lyft, arbete med bildskärmutrustning, användning av maskiner och tung utrustning. Av alla arbetsrelaterade sjukdomar orsakar reumatiska sjukdomar och muskel- och skelettsjukdomar störst produktionsförlust⁴⁵.
- AE. Arbetsrelaterade hjärt-kärl- och andningssjukdomar är den näst största bidragande faktorn till arbetsrelaterade dödsfall. Höga psykologiska krav, arbetsstress, långa arbetsdagar, psykiska sjukdomar, otrygga anställningar och fysisk inaktivitet har ett direkt samband med hjärt-kärlsjukdomar⁴⁶.
- AF. Hälsa och säkerhet på arbetet ska anses vara en etisk och social skyldighet samt ett strikt lagstadgat krav för företagare.
1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens strategiska ram och, i synnerhet, införandet av nollvisionen för arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar, inbegripet den kommande nya indikatorn i den sociala resultattavlan avseende dödsolyckor på arbetet. Parlamentet beklagar dock att ambitionsnivån i arbetsmiljöstrategin inte motsvarar dess nollvisionmål och uppmanar kommissionen att lägga fram förslag som motsvarar denna ambition. Parlamentet vill att det tas fram en färdplan för att minska antalet olyckor och

---

⁴⁴ Eurofound, Europeiska undersökningen om arbetsvillkor 2021.

<https://www.eurofound.europa.eu/sv/surveys/2021/europeiska-undersokningen-om-arbetsvillkor-2021>

⁴⁵ https://eular.org/myUploadData/files/eular_vision_paper_on_eu_health_policy_branded.pdf

⁴⁶ Niedhammer I, Bertrais S, Witt K (2021), "Psychosocial work exposures and health outcomes: a meta-review of 72 literature reviews with meta-analysis", *Scand J Work Environ Health* 2021;47(7):489-508.

dödsfall i arbetet, med tillfredsställande finansiering på EU-nivå och nationell nivå för att medlemsstaterna ska kunna slutföra omställningen till ”noll dödsfall”. Parlamentet betonar att nollvisionen inte får leda till underrapportering av arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar. Parlamentet uppmanar kommissionen att inkludera alla skador och olyckor samt fysiska förslitningsskador och psykisk utmattning i nollvisionen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att satsa betydligt mer på förebyggande strategier, exempelvis genom att stärka yrkesinspektioner, nationella hälso- och säkerhetstjänster och dialog med arbetsmarknadens parter för att säkerställa att alla arbetstagare, oberoende av arbetsgivarens typ eller storlek, har rätt till högsta möjliga skyddsnivå när det gäller hälsa och säkerhet. Parlamentet efterlyser ett ambitiöst genomförande och övervakning av den nya strategiska ramen för arbetsmiljö 2021–2027, bland annat mot bakgrund av covid-19-pandemins effekter. Parlamentet efterlyser regelbundna uppdateringar av den strategiska ramen och en förbättring av de nuvarande nationella strategierna i linje med utvecklingen av arbetsmarknaderna och den gröna och den digitala omställningen. Parlamentet anser att det behövs ett kraftfullt samarbete med arbetsmarknadens parter och lagstiftningsåtgärder för flera aspekter av EU:s arbetsmiljöpolitik som ett komplement till de många olika mjuka åtgärder som planeras för att förverkliga nollvisionen. Parlamentet efterlyser även ett tydligt fokus på arbetstagarnas delaktighet och ett stärkt samråd med arbetsmarknadens parter i nollvisionen. Parlamentet ser positivt på att toppmötet om arbetsmiljö 2023 kommer att lägga särskilt fokus på nollvisionens framsteg.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att höja sina ambitioner när det gäller att bekämpa arbetsrelaterad cancer i Europas plan mot cancer. Parlamentet begär att direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet⁴⁷ ska uppdateras kontinuerligt och inom en ambitiös tidsram, bland annat genom att det i direktivet utan dröjsmål fastställs gränsvärden för exponering i arbetet för minst 25 ytterligare prioriterade ämnen, efter det att handlingsplanen lagts fram och senast i slutet av 2022, efter samråd med den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av att kommissionen säkrar tillräcklig personal, även vid relevanta enheter och myndigheter. Parlamentet betonar att upprättandet av omfattande nationella register för alla medlemsstater skulle kunna möjliggöra EU-omfattande datainsamling om alla relevanta carcinogener. Parlamentet vill se ett nära samarbete mellan EU:s institutioner och relevanta byråer, medlemsstaterna och berörda aktörer, och att arbetsmarknadens parter deltar i hög grad i att aktivt använda de data som samlats in för att följa upp med nödvändiga lagstiftningsåtgärder och övriga åtgärder för att bekämpa arbetsrelaterad cancer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att alla arbetstagare har rätt att sluta arbeta när de utsätts för överhängande fara och exceptionellt farliga arbetsvillkor, i enlighet med nationell praxis.
3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande i direktiv 2004/37/EG att se över gränsvärdena för exponering för bly samt dess föreningar och diisocyanater. Parlamentet konstaterar att samtidigt som Europeiska kemikaliemyndighetens riskbedömningskommitté rekommenderar ett gränsvärde i atmosfären på 4 µg/m³ och ett biologiskt gränsvärde på 150 µg bly per liter blod, och därmed fastställer ett steg i

---

⁴⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50).

rätt riktning, skyddar inte det föreslagna biologiska gränsvärdet kvinnor och särskilt gravida kvinnor tillräckligt⁴⁸. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att alla förslag om ändrade gränsvärden för exponering för bly och dess föreningar bör fastställa lika skydd för alla arbetstagare oavsett kön. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande att lägga till hormonstörande ämnen som en kategori av ämnen som inger mycket stora betänkligheter enligt förordning (EG) nr 1907/2006⁴⁹ (Reachförordningen) samt att klassificera dem enligt förordning (EG) nr 1272/2008⁵⁰ (CLP-förordningen). Parlamentet betonar att arbetstagare bör skyddas mot exponering för hormonstörande ämnen genom EU-lagstiftning. Parlamentet påpekar att automatisering och robotisering av vissa verksamheter avsevärt skulle kunna minska risken för att arbetstagare blir utsatta för cancerframkallande ämnen på arbetsplatsen. Parlamentet framhåller behovet av ytterligare åtgärder för att förebygga, upptäcka och bättre känna igen arbetsrelaterad cancer kopplad till nattskiftarbete. Parlamentet uppmanar kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt de grupper som är särskilt exponerade för farliga kemikalier, såsom arbetstagare i kemi- och jordbruksindustrierna, eller särskilt sårbara arbetstagare såsom gravida eller ammande kvinnor.

4. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att under 2022 lägga fram ett förslag till rättsakt om att ytterligare minska arbetstagarnas exponering för asbest. Parlamentet uppmanar kommissionen att höja sin ambition och lägga fram en europeisk strategi för sanering av all asbest i linje med parlamentets resolution med rekommendationer till kommissionen om skyddet av arbetstagare mot asbest. Parlamentet uppmanar kommissionen att vara ambitiös i sina strävanden efter att uppnå sanering av all asbest och att se över direktiv 2009/148/EG⁵¹ när det gäller minimikrav för certifierad utbildning av arbetstagare som exponeras för asbest samt att göra det till en prioritering att uppdatera exponeringsgränsvärdet för asbest, vilket bör fastställas till 0,001 fibrer/cm³ (1 000 fibrer/m³). Vidare uppmanar parlamentet kommissionen att lägga fram ett förslag till ett EU-ramdirektiv om nationella asbestsaneringsstrategier. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera direktiv 2010/31/EU⁵² när det gäller obligatorisk besiktning av byggnader och efterföljande sanering av asbest och andra farliga ämnen innan renoveringsarbeten kan inledas, och därigenom förbjuda försegling och inkapsling av asbesthaltigt material som tekniskt kan avlägsnas. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag där det tas hänsyn dels till befintlig nationell lagstiftning, dels till en konsekvensbedömning av de effektivaste modellerna för obligatorisk besiktning av byggnader, som ska gå ut på att en professionell enhet med lämpliga kvalifikationer och tillstånd gör en ytdiagnos av asbestförekomsten innan byggnaderna säljs eller hyrs ut, och där det fastställs minimikrav för asbestintyg för byggnader som uppförts före 2005 eller före året för det nationella asbestförbudet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna

---

⁴⁸ Europeiska fackföreningsinstitutet, *Occupational Exposure Limits (OELs) for lead and lead compounds & equality of treatment of women and men at work*, 14 december 2020.

⁴⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁵⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁵¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet, EUT L 330, 16.12.2009, s. 28.

⁵² Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda, EUT L 153, 18.6.2010, s. 13.

att säkerställa bättre erkännande av och ersättning för asbestrelaterade sjukdomar för alla exponerade arbetstagare för att skydda hälsan hos byggarbetare och andra arbetstagare i den gröna omställningen. Parlamentet efterlyser, när så är möjligt, användning av överföringselektronmikroskop eller liknande avancerade metoder för att räkna fibrer.

5. Europaparlamentet anser att rådets direktiv 89/391/EEG om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet⁵³ kanske inte är tillräckligt effektivt för arbetslivet på 2000-talet och den senaste utvecklingen på arbetsmarknaderna, bland annat när det gäller att bedöma och hantera psykosociala risker. Parlamentet anser därför att det bör kompletteras för att stärka denna aspekt. Parlamentet påminner om sin begäran om att kommissionen ska inkludera rätten att inte vara uppkopplad i den strategiska ramen för arbetsmiljö och om sin uttryckliga uppmaning till kommissionen att utarbeta nya psykosociala åtgärder som en del av den ramen. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att höja ambitionsnivån i den strategiska ramen för arbetsmiljö. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samråd med arbetsmarknadens parter föreslå ett direktiv om psykosociala risker och välbefinnande i arbetet som syftar till att effektivt förebygga psykosociala risker på arbetsplatsen, såsom ångest, depression, utbrändhet och stress, inbegripet risker som orsakas av strukturella problem såsom arbetsorganisation (dvs. dålig ledning, dålig utformning av arbetet eller bristande överensstämmelse mellan arbetstagarnas kunskaper och färdigheter och de tilldelade uppgifterna). Dessutom uppmanar parlamentet kommissionen och medlemsstaterna att upprätta mekanismer för förebyggande av dessa risker och för återintegrering av de berörda arbetstagarna i arbetet och att övergå från individbaserade åtgärder till ett förhållningssätt där man ser till hela arbetsorganisationen i linje med de principer för hierarki för förebyggande åtgärder som avses i direktiv 89/391/EEG. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta riktlinjer för det minsta antal anställda som tillhandahåller företagshälsovårdstjänster som krävs för att säkerställa lämpliga hälsokontroller på arbetsplatsen⁵⁴. Parlamentet anser att skydd och främjande av psykisk hälsa bör vara en integrerad del av beredskapsplanerna för arbetsmiljö inför framtida hälsokriser. Parlamentet betonar att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den psykiska hälsan hos hälso- och sjukvårdspersonal och andra samhällsviktiga arbetstagare. Parlamentet välkomnar i detta avseende bidraget från expertpanelen för effektiva sätt att investera i hälsa i dess yttrande om stöd för den psykiska hälsan hos vårdarbetare och andra samhällsviktiga arbetstagare. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa tillfredsställande uppföljning och genomförande av dessa rekommendationer.
6. Europaparlamentet betonar vikten av att säkerställa att det finns lämpliga alternativ vad gäller ersättningsanspråk för arbetstagare vid arbetssjukdomar. Parlamentet uppmanar kommissionen att, i samråd med arbetsmarknadens parter, se över kommissionens rekommendation från 2003 om den europeiska förteckningen över arbetssjukdomar med tillägg såsom arbetsrelaterade muskel- och skelettsjukdomar, arbetsrelaterad psykisk ohälsa, särskilt depression, utbrändhet, ångest och stress, alla asbestrelaterade

---

⁵³ EGT L 183, 29.6.1989, s. 1.

⁵⁴ ILO:s rekommendation nr 171 om företagshälsovård:

https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312509

sjukdomar, hudcancer och reumatisk och kronisk inflammation. Parlamentet uppmanar kommissionen att, efter samråd med arbetsmarknadens parter, omvandla denna rekommendation till ett direktiv om upprättande av en minimiförteckning över arbetssjukdomar och fastställande av minimikrav för deras erkännande och lämplig ersättning till berörda personer.

7. Europaparlamentet betonar att kvinnliga arbetstagare stöter på ökade utmaningar när det gäller hälsa och välbefinnande på arbetsplatsen, särskilt inom vård och omsorg. Parlamentet ser positivt på att kommissionen nu tillämpar ett mer jämställdhetsinriktat tillvägagångssätt i arbetsmiljöfrågan. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att integrera ett jämställdhetsperspektiv och ta hänsyn till könsskillnader i alla arbetsmiljöåtgärder. Parlamentet uppmanar kommissionen att basera det kommande lagstiftningsinitiativet om förebyggande och bekämpning av könsrelaterat våld mot kvinnor och våld i hemmet på ramavtalet om trakasserier och våld i arbetet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att de förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder som syftar till att utrota våld, diskriminering och trakasserier i arbetslivet, inbegripet våld och trakasserier från tredje part (dvs. av kunder, klienter, besökare eller patienter), i tillämpliga fall, tillämpas oberoende av orsaken till trakasserier och att de inte begränsas till fall som omfattas av diskrimineringsgrunder. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ratificera ILO:s konvention nr 190 och rekommendation nr 206 om våld och trakasserier och att stifta de lagar och vidta de politiska åtgärder som behövs för att förbjuda, förebygga och bekämpa våld och trakasserier i arbetslivet.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utarbeta strategier för att förbereda sig för en åldrande arbetskraft, en högre förekomst av anställda med kroniska sjukdomar och behovet av att anpassa arbetsplatsen till funktionsnedsatta anställdas behov, aktivt stödja återintegrering och icke-diskriminering samt anpassa arbetsvillkoren för personer med funktionsnedsättning eller kroniska sjukdomar och personer som återhämtar sig från sjukdomar. Parlamentet betonar behovet av att definiera och genomföra skraddarsydda och individanpassade strategier för att underlätta arbetstagarnas återhämtnings- och rehabiliteringsprocess. Parlamentet understryker att sådana strategier bör omfatta främjande av utbildning, vidareutbildning och livslångt lärande för personer i alla åldrar och en bättre balans mellan arbete och privatliv samt främjande av utbyten mellan generationerna på arbetsplatsen. Parlamentet betonar att särskild uppmärksamhet även bör ägnas åt anhörigvårdare.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inom ramen för EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030 erbjuda tydliga och ambitiösa riktlinjer för medlemsstater och arbetsgivare om hur de ska sörja för nödvändiga ändringar och skälig anpassning av arbetsplatsen för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar kommissionen att göra en ambitiös översyn av direktiv 2000/78/EG om likabehandling i detta avseende. Parlamentet understryker att det är lika viktigt att vara uppmärksam på situationen för arbetstagare med kroniska sjukdomar.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vara särskilt uppmärksamma på unga arbetstagare i sina arbetsmiljöstrategier, med särskilt fokus på arbetstagare under 18 år. Parlamentet påminner om att statistiken visar att 18–24-åringar

löper högre risk att drabbas av en allvarlig olycka på arbetet än äldre vuxna på grund av att de saknar erfarenhet, utbildning och övervakning, inte känner till sina rättigheter och arbetsgivarens skyldigheter, att arbetsgivarna inte alltid inser vad de har för behov och att de utsätts för otrygga arbetsvillkor, vilket leder till att de utvecklar arbetssjukdomar redan när de ännu är unga eller längre fram i livet⁵⁵.

11. Europaparlamentet påminner om att arbetstagare på digitala plattformar kan vara utsatta för ökade hälso- och säkerhetsrisker både på plats och vid arbete på onlineplattformar. Parlamentet betonar att dessa risker inte är begränsade till den fysiska hälsan utan också kan påverka den psykosociala hälsan, där oförutsägbara arbetstider, arbetsintensitet, konkurrensutsatta miljöer, informationsbelastning och isolering utgör växande riskfaktorer. Parlamentet välkomnar kommissionens förslag till direktiv om bättre arbetsvillkor för plattformarbete för att förbättra arbetsvillkoren för arbetstagare på digitala plattformar. Parlamentet betonar att alla plattformarbetare bör ha rätt till ersättning i händelse av arbetsolyckor och arbetssjukdomar och få socialt skydd, inbegripet sjuk- och invaliditetsförsäkring, genom att en motbevisbar presumtion införs om ett anställningsförhållande för plattformarbetare, i enlighet med nationella definitioner i medlemsstaternas respektive lagstiftning eller kollektivavtal. Parlamentet upprepar i detta hänseende de rekommendationer som det lade fram i sin resolution av den 16 september 2021 om rättvisa arbetsvillkor, rättigheter och socialt skydd för plattformarbetare i samband med nya anställningsformer kopplade till den digitala utvecklingen⁵⁶.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att alla arbetstagare som har ett anställningsavtal eller ett anställningsförhållande enligt definitionen i nationell lagstiftning, kollektivavtal eller praxis, inbegripet arbetstagare med atypisk anställning⁵⁷ samt äkta och falska egenföretagare och mobila arbetstagare, omfattas av arbetsmiljölågstiftning och arbetsmiljöpolic. Parlamentet betonar den avgörande roll som kollektivförhandlingar spelar för att säkerställa högsta arbetsmiljöstandarder. Parlamentet betonar att europeiska och internationella mänskliga rättigheter garanterar alla arbetstagare rätten att organisera, bilda och ansluta sig till ett fackförbund, engagera sig i kollektivförhandlingar, vidta kollektiva åtgärder för att försvara sina rättigheter och åtnjuta skydd enligt kollektivavtal, oavsett deras anställningsstatus⁵⁸.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inkludera hälsa och säkerhet i alla relevanta EU-strategier och all relevant EU-politik avseende den gröna och den digitala omställningen, inbegripet när det gäller artificiell intelligens (AI). Parlamentet betonar att AI-lösningar på arbetsplatsen måste vara etiska, människocentrerade, transparenta, rättvisa och undvika negativa konsekvenser för arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att lägga fram ett lagstiftningsinitiativ, efter samråd med arbetsmarknadens parter, för att förtydliga ansvarsområden och skyldigheter när det gäller arbetsmiljö i förhållande till AI-system

---

⁵⁵ <https://osha.europa.eu/sv/themes/young-workers>

⁵⁶ Antagna texter, P9_TA(2021)0385.

⁵⁷ <https://www.ilo.org/global/topics/non-standard-employment/lang--en/index.htm>

⁵⁸ Enligt artikel 23 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna har var och en "rätt att bilda och ansluta sig till fackföreningar till skydd för sina intressen". ILO:s konvention nr 87 om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, 1948 och ILO:s konvention nr 98 om rätten att organisera sig och förhandla kollektivt.

och nya arbetsmetoder. Parlamentet betonar att utbildning för arbetstagare och åtgärder för att säkerställa ändamålsenliga arbetsmiljöstrategier behövs för införandet och arbetstagares användning av AI på arbetsplatsen. Parlamentet framhåller att AI och digitalisering på ett trovärdigt sätt underlättar synergier mellan människa och maskin och medför ekonomiska och samhällsliga fördelar samt nya möjligheter för företag, liksom arbetsmiljöfrågor såsom framväxten av nya former av övervakning och hantering av arbetstagare som bygger på insamling av stora mängder realtidsdata som kan leda till rättsliga, lagstiftningsmässiga och etiska överväganden. Parlamentet vill i synnerhet att det införs skyddsåtgärder mot de negativa konsekvenserna av algoritmisk verksamhetsledning för arbetstagares hälsa och säkerhet. Parlamentet betonar att algoritmer som används på arbetsområdet måste vara transparenta, icke-diskriminerande och etiska, och att algoritmiska beslut måste präglas av ansvarsskyldighet, kunna bestridas och, i förekommande fall, vara reversibla, och måste följaktligen vara föremål för mänsklig tillsyn. Parlamentet betonar den roll som arbetsmarknadens parter spelar för att förutse kommande arbetsrelaterade risker som uppkommer på grund av utvecklingen av omstörtande teknik.

14. Europaparlamentet påminner om att klimatförändringarna har direkta hälsokonsekvenser för arbetstagare. Parlamentet påminner om att en intensifiering av extrema väderhändelser kommer att leda till fler fysiska skador och att klimatförändringarna också kan öka risken för hudcancer, dammexponering och psykosociala risker. Parlamentet insisterar på att en inadekvat organisation av arbetet också kan förvärra situationen. Parlamentet betonar den roll som arbetsmarknadens parter spelar för att förutse kommande arbetsrelaterade risker på grund av klimatförändringarna. Parlamentet påminner om att arbetstagares hälsa och säkerhet tillhör EU:s behörighetsområde och att arbetstagarna i linje med direktiv 89/391/EEG bör skyddas mot alla risker, inbegripet framväxande risker. Parlamentet uppmanar kommissionen att grundligt och skyndsamt bedöma nya och framväxande arbetsmiljörisiker på grund av klimatförändringarna för att skydda arbetstagarna bättre mot exponering för högre temperaturer, naturlig UV-strålning och andra risker när det gäller hälsa och säkerhet.
15. Parlamentet vill se ett förstärkt skydd mot exponering för UV-strålning på EU-nivå, särskilt inom ramen för arbetsmiljölagstiftningen för utomhusarbetare. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att se över direktiv 2006/25/EG om arbetstagares exponering för risker som har samband med fysikalisk agens (artificiell optisk strålning) i arbetet⁵⁹ och att inkludera solstrålning i dess tillämpningsområde. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma genomförandet av och ändamålsenligheten hos nuvarande åtgärder som syftar till att skydda arbetstagare som utsätts för joniserande strålning, såsom flygplansbesättningar, personal vid kärnkraftverk, arbetstagare i relevanta industriella miljöer, forskare och hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärpersonal som arbetar inom radiologi, radioterapi eller nuklearmedicin, och att se över dessa åtgärder då det är nödvändigt i syfte att vidta proportionerliga åtgärder.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en mekanism för tidig varning inom den nuvarande interinstitutionella strukturen för att upptäcka var det behövs

---

⁵⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/25/EG av den 5 april 2006 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (artificiell optisk strålning) i arbetet. EUT L 114, 27.4.2006, s. 38.

ändringar och revideringar av befintliga arbetsmiljödirektiv som rör områden som ständigt förändras, och som kan påverkas av exempelvis nya vetenskapliga uppgifter om farliga produkter eller utvecklingen av arbetsmarknader och arbetsvillkor inom ramen för den gröna och den digitala omställningen. Parlamentet understryker det särskilda behovet av att involvera arbetsmarknadens parter på sektorsnivå i denna mekanism eftersom det är de som konfronteras först med förändrande situationer.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling⁶⁰ för att säkerställa att alla projekt och initiativ som finansieras eller medfinansieras måste inbegripa klausuler om arbetsmiljö och respekt för kollektivavtal och tillhandahålla tydliga riktlinjer om hur detta kan ske.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja den bredare frågan om anständigt arbete i EU:s framtida handelsavtal och säkerställa att arbetsmiljöstandarder beaktas ordentligt som en del av bindande åtaganden om arbetsrelaterade och sociala standarder. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja kandidatländernas arbete med att anpassa sina regelverk efter EU:s regelverk om arbetsmiljö. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samarbeta nära med ILO och WHO dels för att främja rätten till säkra och hälsosamma arbetsvillkor inom ramen för ILO:s centrala principer och rättigheter för arbete, dels för att slå vakt om att aktörer inom globala försörjningskedjor följer dessa principer. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att föreslå ett EU-förbud mot produkter som tillverkas genom tvångsarbete.
19. Europaparlamentet ser positivt på målet att stärka engagemanget med EU:s partnerländer, regionala och internationella organisationer och andra internationella forum för att höja arbetsmiljöstandarderna globalt. Parlamentet efterlyser kommissionens aktiva engagemang i stödet för integrering av rätten till säkra och hälsosamma arbetsvillkor i ILO:s ramverk av grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet.
20. Europaparlamentet anser att gemensam gränsöverskridande utbildning och utbyte av bästa praxis bör främjas i gränsregioner för hälso- och sjukvårdspersonal och personal inom folkhälsa.

Beredskapsplan för framtida hälsokriser: lärdomar av covid-19-pandemin och dess inverkan på arbetet

21. Europaparlamentet betonar att det är nödvändigt att dra lärdom av covid-19-pandemin och öka beredskapen för potentiella hälsokriser i framtiden. Parlamentet stöder uppmaningen till medlemsstaterna att upprätta beredskapsplaner för framtida kriser i sina nationella arbetsmiljöstrategier, i samråd med nationella arbetsmarknadsparter, inbegripet genomförande av EU:s riktlinjer och verktyg. Parlamentet betonar behovet av effektiva EU-mekanismer för att samordna dessa planer. Förbättrad kommunikation av verifierad information bör stå i centrum för alla hälsoberedskapsplaner. Parlamentet anser att skyddet och främjandet av psykisk hälsa bör ingå i de arbetsmiljörelaterade beredskapsplanerna för framtida hälsokriser och betonar att särskild uppmärksamhet bör

---

⁶⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling. EUT L 94, 28.3.2014, s. 65.

ges åt den psykiska hälsan hos hälso- och sjukvårdspersonal och andra samhällsviktiga arbetstagare. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att inleda en djupgående bedömning av effekterna av pandemin och effektiviteten i EU:s och de nationella arbetsmiljöramarna i syfte att utveckla beredskapsförfaranden och vägledning för att snabbt kunna införa, genomföra och övervaka åtgärder vid potentiella framtida hälsokriser, i nära samarbete med folkhälsoaktörer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ägna särskild uppmärksamhet åt gränsregioner i syfte att förbättra samarbetet. Parlamentet anser att fastställandet av att ett hot mot folkhälsan på unionsnivå föreligger, såsom anges i den kommande förordningen⁶¹ om allvarliga gränsöverskridande hälsohot, bör utlösa genomförandet och EU-samordningen av de åtgärder som föreskrivs i medlemsstaternas nationella beredskapsplaner för arbetsmiljö.

22. Europaparlamentet påminner om kommissionens åtagande att bedöma huruvida det behövs ytterligare åtgärder för att förbättra funktionssättet hos EU:s befintliga regelverk om hälsa och säkerhet och om direktiv 2000/54/EG om biologiska agens i arbetet behöver ändras. Parlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål genomföra en riktad översyn av detta direktiv, med utgångspunkt i lärdomarna av covid-19-pandemin, i syfte att förbättra beredskapen och insatsplaneringen och öka resiliensen vid hälsokriser på alla arbetsplatser. Parlamentet betonar att översynen bör säkerställa att direktivet kan förutse pandemisituationer och underlättar upprättandet av nationella beredskapsplaner, skriftliga instruktioner på olika språk om arbetsmiljörisker, sanitära åtgärder och arbetsorganisation från arbetsgivaren till alla arbetstagare i händelse av ett pandemiutbrott. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att inkludera covid-19 i rekommendationen avseende den europeiska förteckningen över arbetssjukdomar.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att kraftigt prioritera och adekvat finansiera en förstärkning av forskning och datainsamling på både EU-nivå och nationell nivå om arbetsmiljö, särskilt om orsakerna till och konsekvenserna för psykisk hälsa, psykosociala och ergonomiska risker och muskel- och skelettsjukdomar, arbetsrelaterade hjärt-kärlsjukdomar, arbetsrelaterad cancer, kroniska inflammatoriska sjukdomar i alla sektorer, och att göra en detaljerad bedömning av problem samt effekterna av ett föränderligt arbetsliv, inbegripet möjligheter och utmaningar, med anknytning till hälsa och säkerhet i samband med distansarbete och rätten att inte vara uppkopplad, i syfte att analysera konsekvenserna av kön, ålder och funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar kommissionen att, efter samråd med arbetsmarknadens parter, följa upp sådan forskning med både lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra ytterligare forskning om de ekonomiska kostnaderna av hälsa och exkludering på arbetsplatsen.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå en lagstiftningsram i syfte att fastställa minimikrav för distansarbete i hela unionen som inte får ha negativ inverkan på distansarbetarnas anställningsvillkor. Denna ram bör utvecklas i samråd med medlemsstaterna och de europeiska arbetsmarknadsparterna, med full respekt för

---

⁶¹ Kommissionens förslag av den 11 november 2020 till Europaparlamentets och rådets förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU (COM(2020)0727). Europaparlamentet antog ändringar av förslaget den 14 september och den 11 november 2021 (Antagna texter, P9_TA(2021)0449).

nationella arbetsmarknadsmodeller och med beaktande av arbetsmarknadsparternas ramavtal om distansarbete och digitalisering. Parlamentet betonar att en sådan ram bör klargöra arbetsvillkoren, inbegripet när det gäller tillhandahållande, användning och ansvar för utrustning som omfattar befintliga och nya digitala verktyg, samt säkerställa att sådant arbete utförs på frivillig basis och att samma rättigheter, balans mellan arbete och privatliv, arbetsbörda och prestationskrav gäller för distansarbetare som för andra jämförbara arbetstagare som arbetar på plats. Parlamentet betonar även att detta lagstiftningsinitiativ bör baseras på en omfattande bedömning, inklusive av de psykosociala risker som är förknippade med digitala och distansinriktade arbetsmetoder och arbetsmiljöer där gränsen mellan arbete och privatliv är flytande. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa åtgärder för tillgänglighet och inkluderande teknik för personer med funktionsnedsättning som ska ställa om till distansarbete och/eller genomgår yrkesutbildning på distans.

26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, att i samråd med arbetsmarknadens parter, föreslå ett direktiv om minimistandarder och villkor för att säkerställa att alla arbetstagare verkligen kan utöva sin rätt att inte vara uppkopplad och reglera användningen av befintliga och nya digitala verktyg för arbetsändamål i linje med sin resolution av den 21 januari 2021 med rekommendationer till kommissionen om rätten att inte vara uppkopplad och med beaktande av arbetsmarknadsparternas ramavtal om digitalisering.
27. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att modernisera regelverket för arbetsmiljö genom att se över direktiv 89/654/EEG⁶² och direktiv 90/270/EEG⁶³ om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen och i arbete vid bildskärm. Parlamentet uppmanar kommissionen att höja sin ambitionsnivå i detta avseende och att omgående lägga fram ett förslag till ett bredare och mer omfattande direktiv om förebyggande och hantering av arbetsrelaterade muskel- och skelettsjukdomar och reumatiska sjukdomar, och medlemsstaterna att öka sin forskning och datainsamling. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att säkerställa att alla arbetsrelaterade risker som kan leda till reumatiska sjukdomar/kronisk inflammation och muskel- och skelettsjukdomar omfattas av direktivet, exempelvis tunga lyft, repetitiva rörelser, vibrationer eller stående/sittande under långa tidsperioder. Parlamentet påminner om att kvinnliga arbetstagare löper större risk att drabbas av muskel- och skelettsjukdomar. Parlamentet påminner kommissionen om att ett förslag om arbetsrelaterade muskel- och skelettsjukdomar måste innehålla en stark jämställdhetsdimension i bedömningen, förebyggandet och behandlingen av dessa sjukdomar. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga införandet av flexibel arbetstid för arbetare med muskel- och skelettsjukdomar/kronisk inflammation. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med arbetsmiljörisker som har ett samband med hjärt-kärlsjukdomar.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att uppmuntra företagen att vidta åtgärder för att främja arbetstagarnas hälsa med hjälp av de logistiska resurser som står till deras förfogande, genom att utfärda rekommendationer om en

---

⁶² Rådets direktiv 89/654/EEG om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen. EGT L 393, 30.12.1989, s. 1.

⁶³ Rådets direktiv 90/270/EEG av den 29 maj 1990 om minimikrav för säkerhet och hälsa i arbete vid bildskärm. EGT L 156, 21.6.1990, s. 14.

hälsosam livsstil, uppmuntra fysisk aktivitet genom att ge tillträde till särskilda utrymmen i lokalerna eller genom att underlätta tillgången till särskilda externa strukturer, uppmuntra inrättandet av interna idrottslag, tillhandahålla cykelgarage, uppmuntra god kosthållning genom att tillhandahålla hälsosamma, balanserade och varierade rätter i företagets personalmatsal och automater med naturliga drycker, sätta upp skyltar där anställda uppmanas att hålla områdena runt gemensamma ingångar och utgångar fria från skadliga ämnen såsom cigarettrök, och med andra utbildningsåtgärder som kan tjäna detta syfte, såsom främjandet av den europeiska kodexen mot cancer. Parlamentet betonar den positiva inverkan av lämplig utbildning av chefer och arbetstagare med personalansvar för att förebygga psykosociala risker och trakasserier på arbetet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att chefer och arbetstagare med personalansvar erhåller eller har slutfört relevant utbildning, däribland om förebyggande av psykosociala risker och kurser för att bekämpa trakasserier, innan de inleder sina uppgifter på arbetsplatsen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter att ta initiativ för att uppgradera arbetsmiljöutbildningen för skyddsombud och chefer, i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja arbetstagares aktiva medverkan vid genomförandet av förebyggande arbetsmiljöåtgärder, och att säkerställa att skyddsombuden kan få utbildning som går utöver de grundläggande modulerna.

29. Europaparlamentet påminner om de många fallen av brott mot arbetstagar rättigheter under covid-19-pandemin, särskilt för mobila arbetstagare, däribland gräns-, säsong- och migrantarbetare, som utsattes för ohälsosamma eller otrygga levnads- och arbetsvillkor, exempelvis dålig eller överfylld inkvartering, och som inte försågs med adekvat information om sina rättigheter. Parlamentet uppmanar åter kommissionen att snarast vidta åtgärder för att förbättra mobila arbetstagares och migrantarbetares, exempelvis gräns- och säsongarbetares samt utstationerade arbetstagares, anställnings-, arbets- och arbetsmiljövillkor, inbegripet genom att se över den roll som bemanningsföretag, rekryteringsföretag, andra arbetsförmedlare och underleverantörer spelar, med målet att identifiera luckor i skyddet mot bakgrund av principen om likabehandling och de särskilda utmaningar när det gäller hälsa och säkerhet som mobila arbetstagare och migrantarbetare ställs inför, såsom tillgång till lämplig utrustning och lämpliga lokaler, inkvartering av god kvalitet, säkra transporter och anständiga måltider⁶⁴, och ta itu med behovet av en översyn av den befintliga rättsliga ramen för att täppa till de identifierade luckorna samt för att säkerställa pandemisäkring, med beaktande av lärdomarna av covid-19-pandemin. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att arbetstagarnas bostäder, när de ordnas av arbetsgivaren, är säkra, anständiga och uppfyller minimistandarderna. Parlamentet betonar Europeiska arbetsmyndighetens roll när det gäller att bistå medlemsstaterna och kommissionen i deras effektiva tillämpning och kontroll av efterlevnaden av unionsrätten i fråga om arbetskraftens rörlighet och samordning av de sociala trygghetssystemen inom EU. Parlamentet betonar behovet av att överväga en översyn av arbetsmyndighetens mandat i samband med den utvärdering som ska göras 2024 för att inkludera arbetsmiljöbestämmelser. Parlamentet uppmanar EU-Osha och arbetsmyndigheten att arbeta tillsammans för att stödja kommissionen och medlemsstaterna med att förbättra arbetsmiljön för mobila arbetstagare och

---

⁶⁴ https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_075505/lang--en/index.htm

migrantarbetare. Parlamentet uppmanar kommissionen att undersöka hur digitala verktyg kan bidra till att stärka det gränsöverskridande verkställandet av arbetsmiljöstandarder för alla mobila arbetstagare, inbegripet egenföretagare och mobila tredjelandsmedborgare som täcks av EU:s regler om arbetskraftens rörlighet inom EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att, i nära samarbete med arbetsmyndigheten och efter en ordentlig bedömning, lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett europeiskt socialförsäkringskort för alla mobila arbetstagare och tredjelandsmedborgare som omfattas av EU:s regler om rörlighet inom EU, vilket skulle ge de berörda nationella myndigheterna och arbetsmarknadens parter ett instrument för att förbättra kontrollen av efterlevnaden av EU:s regler om arbetskraftens rörlighet och samordningen av de sociala trygghetssystemen på arbetsmarknaden på ett rättvist och effektivt sätt för att säkerställa lika villkor i EU, bland annat när det gäller skyddet av mobila arbetstagares hälsa och säkerhet, i enlighet med parlamentets resolution av den 25 november 2021 om införande av ett europeiskt socialförsäkringskort för att förbättra säkerställandet på elektronisk väg av socialförsäkringsrättigheter och rättvis rörlighet⁶⁵.

30. Europaparlamentet understryker behovet av att säkerställa att arbetsmiljö integreras i offentlig upphandling och uppmanar i detta avseende medlemsstaterna att lägga fram nationell politik för att skydda detta. Parlamentet uppmanar kommissionen att dela bästa praxis om hur arbetsmiljö ska integreras i reglerna om offentlig upphandling och hur arbetsmiljöklausuler ska inkluderas i nationell lagstiftning i linje med direktivet om offentlig upphandling.

Genomförande och verkställande

31. Europaparlamentet understryker de nationella yrkesinspektionernas viktiga roll när det gäller att säkerställa efterlevnaden av arbetsmiljölagstiftningen och att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar och skador. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa adekvat finansiering till de nationella yrkesinspektionerna och att följa ILO:s rekommendation om en yrkesinspektör per 10 000 arbetstagare, så att det går att genomföra snabba och effektiva inspektioner och förhindra alla former av missbruk. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra och sprida resultaten av en undersökning om hur de nationella yrkesinspektionerna genomför sina inspektioner och om inspektionernas omfattning och innehåll, inbegripet när det gäller antalet upptäckta överträdelser och införandet av effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner, i syfte att kartlägga deras förmåga att verkställa befintliga arbetsmiljöregler för att säkerställa lika villkor för tillräckligt skydd. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att etablera en särskilt trepartsarbetsgrupp om verkställande inom ansvarsområdet för den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor för att följa undersökningen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att integrera arbetsmiljöstandarder i all politik samt att förbättra förebyggande åtgärder och verkställandet av befintliga regler och lagar om arbetsmiljö. Parlamentet understryker den roll som arbetsmarknadens parter och nationella arbetsmiljömyndigheter spelar i detta avseende. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa mer samordning, samarbete och utbildning på EU-nivå.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa

---

⁶⁵ Antagna texter, P9_TA(2021)0473.

adekvat finansiering och tillgång för alla arbetstagare till arbetsmiljöutbildning och utbildningsfaciliteter för att bekämpa olyckor och sjukdomar på arbetet. Parlamentet betonar behovet av ett nära samarbete med arbetsmarknadens parter i detta avseende.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med skillnader mellan olika nationella arbetsmiljölagstiftningar, som leder till illojal konkurrens på såväl den inre marknaden som med tredjeländer.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta initiativ till en bedömning av arbetet i arbetsmiljötjänster och de lärdomar som har dragits på området för externa arbetsmiljötjänster sedan införandet av bestämmelserna i artikel 7.3 i direktiv 89/391/EEG. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att upprätta rekommendationer för att stärka det nationella tillhandahållandet av externa arbetsmiljötjänster i syfte att förbättra riskförebyggandet på arbetsplatsen.
35. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att rapportera tillbaka om de mål som fastställs i deras nationella arbetsmiljöstrategier och att säkra tillfredsställande finansiering för att stödja dess genomförande. Parlamentet betonar att arbetsmarknadens parter bör involveras fullt ut i genomförandet av nationella arbetsmiljöplaner eller uppföljningsprocesserna för dem. Parlamentet betonar vikten av att erkänna och involvera arbetsmarknadsparterna och skyddsombuden i utformningen, genomförandet och verkställandet av den rättsliga ramen för arbetsmiljö. Parlamentet uppmanar kommissionen att börja undersöka koncept och metoder för bättre deltagande av arbetstagare och deras representanter inom fackföreningar och företagsråd i alla faser av riskbedömning och arbetsmiljöpolitik på företagsnivå, och lansera finansierade program för att förbättra arbetstagarnas deltagande i företags arbetsmiljöverksamhet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att avskaffa all nationell lagstiftning som hämmar kollektiva förhandlingar, bland annat genom att säkerställa att fackföreningar har tillträde till arbetsplatser för organisation, informationsdelning och samråd, för att stärka arbetstagarrepresentationen och därigenom säkerställa goda arbetsmiljöstandarder på arbetsplatsen.
36. Europaparlamentet betonar att rörlighetspaketet och dess initiativ, inbegripet kommissionens riktlinjer om kör- och vilotider, kan förbättra arbetsmiljön. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka vägtillsynen och säkerställa att dessa regler efterlevs, bland annat genom att se till att arbetsgivarna säkerställer ordentliga scheman för förare för att förhindra alltför hög arbetsbelastning och därigenom öka trafiksäkerheten. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i sina nationella trafiksäkerhetsstrategier fastställa tydliga mål för minskning av antalet dödsolyckor i trafiken i samband med arbetsrelaterade olyckor. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram liknande initiativ för att förbättra hälsan och säkerheten för arbetstagarerna inom luft- och sjöfart. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att medlemsstaterna rapporterar och tillhandahåller statistik om arbetsrelaterade trafikolyckor.
37. Europaparlamentet betonar att alla arbetstagare bör ha ett tillräckligt skydd oavsett företagets storlek och att särskilt stöd bör ges till mikroföretag och små och medelstora företag för att hjälpa dem att tillämpa arbetsmiljöreglerna på rätt sätt. Parlamentet belyser den roll som EU-Osha spelar för att förse mikroföretag och små och medelstora

företag med de verktyg och standardmetoder som de behöver för att bedöma riskerna för sin arbetskraft och genomföra tillräckliga förebyggande åtgärder. Parlamentet anser att EU-Osha bör stärkas i syfte att främja hälsosamma och säkra arbetsplatser i hela unionen på ett bättre sätt och vidareutveckla initiativ för att förbättra förebyggande åtgärder på arbetsplatsen inom alla verksamhetssektorer.

o

o o

38. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Enligt princip 10 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter har arbetstagarna rätt till ett gott hälso- och säkerhetsskydd i arbetet. EU:s arbetsmiljölagstiftning spelar en viktig roll i tryggheten av denna princip och skyddet av nästan 170 miljoner arbetstagare i EU. Översynen av strategin för åren 2021–2027 är ett unikt tillfälle att fastställa de centrala prioriteringar och åtgärder som behövs under de närmaste åren, inte bara i en postpandemisk värld utan också i en värld där gamla jobb håller på att försvinna och nya jobb kommer att ta över i ett Europa präglad av omfattande gröna, tekniska och demografiska förändringar. Det är en mycket viktig uppgift för EU att hantera dessa omställningar och alltid skydda arbetstagarna.

Covid-19-pandemin har tveklöst haft en mycket dramatisk inverkan på miljontals européers arbetsliv. Personal i frontlinjen har utsatts för oerhörda påfrestningar, men deras arbete har fått mer synlighet, uppskattning och respekt än någonsin tidigare. Många av oss började arbeta hemifrån för första gången. Vad som tidigare föreföll omöjligt – att sköta stora delar av arbetet hemifrån – har testats grundligt och börjar nu ses som en fördel för arbetstagarna, något som ökar flexibiliteten och gör det lättare för dem att förena arbete och privatliv.

Pandemin har dock visat att EU:s arbetsmiljölagstiftning inte har varit i stånd att anpassa sig till de snabba förändringar som den globala pandemin medfört. Det är oerhört viktigt att arbetstagarna även vid oförutsedda förändringar och hot mot deras hälsa och säkerhet kan förvänta sig en lämplig skyddsnivå i arbetet. Direktivet om biologisk agens är ett tydligt exempel på ett direktiv som inte varit anpassat till pandemin, men som haft mycket stor betydelse för arbetstagarnas exponering för virus på arbetsplatsen.

Med nya fördelar som exempelvis ett mer flexibelt distansarbete följer också ett ansvar för att befästa och uppdatera arbetsmiljölagstiftningen och arbetsmiljöstrategin utifrån den digitala tidsålderns nya verklighet. Covid-19-pandemin har skapat en drivkraft för aktiva åtgärder för bättre psykisk hälsa i arbetet. Det är hög tid att vi tar problem som stress, ångest, depression, trakasserier och utbrändhet på allvar, liksom de negativa konsekvenserna för arbetstagarnas balans mellan arbete och privatliv när de arbetar på sin fritid.

Att skydda människor från hälso- och säkerhetsrisker är av central betydelse för att vi ska kunna uppnå anständiga arbetsvillkor för alla. Ingen får riskera att drabbas av olyckor, bli långtidssjuk eller förlora livet genom att gå till jobbet. Det måste vara en grundläggande princip att alla arbetstagare, oavsett anställningsform, arbetsgivarens storlek eller medlemsstat där anställningen är etablerad, har rätt till högsta möjliga skyddsnivå i arbetet. En föränderlig arbetsmarknad med nya digitala lösningar och nya arbetssätt, till exempel på digitala plattformar, måste åtföljas av anpassningar av den europeiska arbetsmiljölagstiftningen.

Oavsett om man arbetar framför en skärm, utför tunga lyft eller arbetar under svåra arbetsförhållanden måste man skyddas mot långvariga effekter, funktionsnedsättning och muskel- och skelettsjukdomar. Det är oerhört viktigt att det vidtas konkreta åtgärder för att fastställa lägsta arbetsmiljökrav i syfte att förhindra arbetsrelaterade muskel- och skelettsjukdomar.

Statistiken över arbetsrelaterade dödsfall visar att cancer fortfarande är det största hotet mot arbetstagarnas liv och orsakar 52 % av alla arbetsrelaterade dödsfall. Det är mycket viktigt att

cancer tas på allvar. Det är därför som vi varmt välkomnar införandet av en nollvision i sysselsättningsstrategin och har efterfrågat ambitiösa initiativ för att förverkliga denna vision. Nollvisionen får dock inte reduceras till ett mål som enbart avser skydd av arbetstagarna mot arbetsrelaterade dödsfall. Den måste bli en vision om att aktivt förebygga arbetsrelaterade skador och fysisk förslitning och psykisk utmattning. Principen om förebyggande på arbetsplatsen måste integreras formellt i politiken på EU-nivå, nationell nivå och företagsnivå.

För att uppnå en fullt effektiv förebyggande strategi krävs det ett starkt fokus på forskning och datainsamling. Det råder brist på uppgifter om de bakomliggande orsakerna till arbetsrelaterade hjärt-kärlsjukdomar, såsom hjärtsjukdomar och stroke, trots att de är den näst största orsaken till arbetsrelaterade dödsfall. Detta gäller även utvecklingen av ny teknik, nya typer av arbete och demografiska förändringar. Vi behöver snabba insatser när det finns uppgifter om på negativa hälso- och säkerhetseffekter.

Arbetsmiljöbestämmelserna kommer inte att få någon verklig effekt om inte medlemsstaterna säkerställer att de verkställs och efterlevs på ett korrekt sätt. Det är av avgörande vikt att vi utforskar nya verktyg för verkställande och stärker arbetsmyndigheterna samt att Europeiska arbetsmyndigheten intar en central roll i säkerställandet av arbetsmiljölagstiftningens efterlevnad. Det är även viktigt att påminna medlemsstaterna om att företagen kan dra stor nytta av yrkesinspektörernas stöd och information kring förebyggande åtgärder.

Slutligen är en stark social dialog, arbetstagarrepresentation och ett starkt engagemang för höga arbetsmiljöstandarder bland företagsledningarna avgörande för ett framgångsrikt förebyggande av sjukdomar och olyckor. Det finns fortfarande mycket mer som vi kan göra i medlemsstaterna och på EU-nivå för att erbjuda utbildning och främja skyddsombudens delaktighet på arbetsplatserna.

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

Antagande	1.2.2022
Slutomröstning: resultat	+: 43 -: 3 0: 8
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Adám Kósa, Stelios Kypourouopoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Marc Botenga, Peter Lundgren, Eugenia Rodríguez Palop, Véronique Trillet-Lenoir, Kim Van Sparrentak

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET ANSVARIGA UTSKOTTET

43	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Furlas, Cindy Franssen, Helmut Geuing, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Véronique Trillet-Lenoir
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Klára Dobrev, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Marianne Vind
The Left	Marc Botenga, Özlem Demirel, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Kim Van Sparrentak, Tatjana Ždanoka

3	-
ECR	Peter Lundgren, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Nicolaus Fest

8	0
ECR	Giuseppe Milazzo, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, France Jamet, Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa

Teckenförklaring:

+ : Ja-röster

- : Nej-röster

0 : Nedlagda röster